DOC 54 **3487/001**

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 januari 2019

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen teneinde het verblijfsrecht voor staatlozen te regelen

(ingediend door mevrouw Nahima Lanjri)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

24 janvier 2019

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, en vue de régler le droit de séjour des apatrides

(déposée par Mme Nahima Lanjri)

SAMENVATTING

Tot nog toe bestaat er geen specifieke reglementering met betrekking tot het verblijfsstatuut voor staatlozen. Dit kan in bepaalde gevallen tot discriminatie leiden tegenover vluchtelingen en vreemdelingen die de subsidiaire bescherming genieten.

Dit wetsvoorstel stelt een procedure in tot toekenning van een verblijfsrecht aan staatlozen, waardoor deze voortaan ten volle aanspraak kunnen maken op de rechten en voordelen van het Staatlozenverdrag waarvoor een verblijfsvoorwaarde geldt. Tevens wordt hen uitdrukkelijk de mogelijkheid tot gezinshereniging verleend.

RÉSUMÉ

À l'heure actuelle, il n'existe aucune réglementation spécifique concernant le statut de séjour des apatrides. Dans certains cas, cette situation peut créer des discriminations envers les réfugiés et les étrangers bénéficiant de la protection subsidiaire.

Cette proposition de loi vise à instaurer une procédure de délivrance d'un permis de séjour aux apatrides, ce qui leur permettra désormais de bénéficier des droits et des avantages prévus par la Convention relative au Statut des Apatrides, lesquels sont assortis d'une condition de séjour. De même, cette proposition de loi vise à leur accorder explicitement la possibilité de bénéficier du regroupement familial.

N-VA	:	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
PS	:	*Parti Socialiste*
MR	:	*Mouvement Réformateur*
CD&V	:	*Christen-Democratisch en Vlaams*
Open Vld	:	*Open Vlaamse liberalen en democraten*
sp.a	:	*socialistische partij anders*
Ecolo-Groen	:	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
cdH	:	*centre démocrate Humaniste*
VB	:	*Vlaams Belang*
PTB-GO!	:	*Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture*
DéFI	:	*Démocrate Fédéraliste Indépendant*
PP	:	*Parti Populaire*
Vuye&Wouters	:	*Vuye&Wouters*

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	*Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
QRVA:	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
CRIV:	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag*
CRABV:	*Beknopt Verslag*
CRIV:	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)*
PLEN:	*Plenum*
COM:	*Commissievergadering*
MOT:	*Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)*

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	*Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*
QRVA:	*Questions et Réponses écrites*
CRIV:	*Version Provisoire du Compte Rendu intégral*
CRABV:	*Compte Rendu Analytique*
CRIV:	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)*
PLEN:	*Séance plénière*
COM:	*Réunion de commission*
MOT:	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel strekt ertoe een procedure in te voegen in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen voor het toekennen van een verblijfstitel aan personen die de status van staatloze hebben verkregen.

Dit wetsvoorstel geeft uitvoering aan het regeerakkoord van 9 oktober 2014, dat voorziet in een centralisatie van de procedure voor de erkenning als staatloze op het niveau van het gerechtelijk arrondissement met het oog op een specialisatie van de betrokken magistraten. Dit deel van het regeerakkoord werd uitgevoerd door de wet van 6 juli 2017 (zgn. potpourri V-wet), die de bevoegdheid van de toekenning van het statuut van staatloze voortaan aan de familierechtbank toekent. Het regeerakkoord voorziet echter ook in de toekenning van een (tijdelijk) verblijfsrecht aan de erkende staatloze. "*De erkenning zal in principe, na een toets van DVZ met het oog op het vaststellen van eventuele inbreuken op de openbare orde of de nationale veiligheid, de verkrijging van een tijdelijke verblijfsvergunning tot gevolg hebben.*"[1]

Definitie – Verdrag van New York

Een staatloze wordt volgens het Verdrag van New York gedefinieerd als iemand die "*door geen enkele Staat, krachtens diens wetgeving, als onderdaan wordt beschouwd*" (Internationaal verdrag van New York betreffende de status van staatlozen van 28 september 1954, goedgekeurd bij wet van 12 mei 1960, *Belgisch Staatsblad* 10 augustus 1960, hierna "Staatlozenverdrag"). Het recht op een nationaliteit wordt door de internationale gemeenschap als een fundamenteel recht beschouwd. Het bezit van een nationaliteit doet tussen een nationale staat en de onderdaan van die staat een relatie van wederzijdse rechten en plichten ontstaan. Een nationale onderdaan van een staat kan zich beroepen op de administratieve bijstand en bescherming vanwege zijn staat. Een staatloze heeft geen nationaliteit en kan zich niet richten tot een nationale staat om administratieve bijstand of bescherming te verkrijgen.

Het Staatlozenverdrag is een internationaal instrument waarmee beoogd wordt om de status van staatlozen te regelen en te verbeteren. Het Verdrag bevat een model van beschermingsstatuut voor staatlozen,

[1] Regeerakkoord van 9 oktober 2014, punt 7.1 Asiel.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi vise à insérer une procédure dans la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers une procédure en vue de la délivrance d'un titre de séjour aux personnes qui ont obtenu le statut d'apatride.

La présente proposition de loi met en œuvre l'accord de gouvernement du 9 octobre 2014, qui prévoit de centraliser la procédure de reconnaissance du statut d'apatride au niveau de l'arrondissement judiciaire, en vue d'y spécialiser les magistrats concernés. Ce volet de l'accord de gouvernement a été mis en œuvre par la loi du 6 juillet 2017 (la loi dite Pot-pourri V), qui attribue désormais la compétence de la reconnaissance du statut d'apatride au tribunal de la famille. Or, l'accord de gouvernement prévoit aussi la délivrance d'un titre de séjour (temporaire) aux apatrides reconnus. "*La reconnaissance se traduira en principe, après une vérification effectuée par l'OE visant à établir d'éventuelles infractions à l'ordre public ou à la sécurité nationale, par l'obtention d'un permis de séjour temporaire*."[1]

Définition – Convention de New York

La Convention de New York définit un apatride comme "*une personne qu'aucun État ne considère comme son ressortissant par application de sa législation*" (Convention internationale de New York relative au statut des apatrides du 28 septembre 1954, approuvée par la loi du 12 mai 1960, *Moniteur belge* du 10 août 1960, ci-après "Convention sur les apatrides"). Le droit à la nationalité est considéré comme un droit fondamental par la communauté internationale. La possession d'une nationalité fait naître une relation de droits et devoirs réciproques entre un État national et le ressortissant de cet État. Le ressortissant national d'un État peut se prévaloir de l'assistance administrative et de la protection de son État. Un apatride n'a pas de nationalité et ne peut pas s'adresser à un État national en vue d'obtenir une assistance administrative ou une protection.

La Convention relative au statut des apatrides est un instrument international visant à régler et à améliorer le statut des apatrides. La Convention comporte un modèle de statut de protection des apatrides, qui ressemble

[1] Accord de gouvernement du 9 octobre 2014, point 7.1 Asile.

dat sterk gelijkt op het beschermingsstatuut voor vluchtelingen zoals bepaald in de Conventie van Genève (Internationaal verdrag van Genève betreffende de status van Vluchtelingen van 28 juli 1951, goedgekeurd bij wet van 26 juni 1953, *Belgisch Staatsblad*, 4 oktober 1953, hierna Vluchtelingenconventie). In tegenstelling tot de Vluchtelingenconventie wordt in het Staatlozenverdrag niet uitdrukkelijk voorzien in een non-refoulementbeginsel.

Het Staatlozenverdrag voorziet niet in een specifieke procedure voor de erkenning van staatlozen. De verdragsluitende staten zijn volledig vrij in de organisatie van de staatlozenprocedure.

Het Staatlozenverdrag erkent geen recht op verblijf aan staatlozen. Het UNHCR is van mening dat "het toekennen van dergelijke toestemming [verblijfsrecht] in overeenstemming zou zijn met het doel en het voorwerp van het verdrag" omdat "bij gebrek aan een recht om op het grondgebied te blijven, de persoon wordt blootgesteld aan permanente onveiligheid en hij de rechten die worden gegarandeerd door het Verdrag van 1954 en door het internationale recht inzake de mensenrechten, niet kan genieten" (UNHCR, *Principes directeurs relatifs à l'apatridie* n° 3, 17 juli 2012, punt 28 f).

Staatloosheid moet voorkomen worden. Staten worden er toe aangezet staatlozen die zich op hun grondgebied bevinden hetzij de nationaliteit toe te kennen hetzij hen te erkennen als staatloze opdat zij toegang kunnen krijgen tot de meest essentiële sociale en economische rechten.

Staatlozenverdrag versus Vluchtelingenconventie

Het Staatlozenverdrag is vergelijkbaar met de Vluchtelingenconventie. Beide verdragen voorzien in het verlenen van internationale bescherming. Een vluchteling noch een staatloze kan immers beroep doen op de bescherming van zijn nationale overheid. Beide verdragen voorzien verder in dezelfde uitsluitingsgronden. De situatie van een vluchteling en een staatloze is echter niet identiek.

Het verlenen van bescherming tegen refoulement is voor een staatloze in tegenstelling tot voor een vluchteling geen dringende noodzakelijkheid. Een vluchteling kan of wil omwille van een ernstig probleem geen aanspraak maken op de bescherming van zijn nationale overheid die hem vervolgt (artikel 33 van de Vluchtelingenconventie voorziet in het verbod van uitwijzing of terugleiding van de vluchteling naar het land waar zijn of haar leven of vrijheid bedreigd zou worden

fort au statut de protection des réfugiés défini dans la Convention de Genève (Convention internationale de Genève relative aux réfugiés du 28 juillet 1951, approuvée par la loi du 26 juin 1953, *Moniteur belge* du 4 octobre 1953, ci-après "Convention sur les réfugiés"). Contrairement à la Convention sur les réfugiés, la Convention sur les apatrides ne prévoit pas expressément un principe de non-refoulement.

La Convention sur les apatrides ne prévoit pas de procédure spécifique pour la reconnaissance des apatrides. Les États parties à la Convention ont toute liberté pour organiser la procédure relative aux apatrides.

La Convention sur les apatrides ne reconnaît pas aux apatrides le droit au séjour. L'UNHCR estime que "accorder une telle permission [droit de séjour] serait conforme au but et à l'objet du traité" parce que "en l'absence d'un droit de rester sur le territoire, la personne est exposée à une insécurité permanente et ne peut bénéficier des droits garantis par la Convention de 1954 et par le droit international relatif aux droits de l'homme". (UNHCR, *Principes directeurs relatifs à l'apatridie* n° 3, 17 juillet 2012, punt 28 f).

Il faut prévenir l'apatridie. Les États sont invités soit à accorder la nationalité aux apatrides qui se trouvent sur leur territoire, soit à les reconnaître comme apatrides de telle sorte qu'ils puissent avoir accès aux droits sociaux et économiques les plus essentiels.

Convention relative au statut des apatrides contre Convention relative au statut des réfugiés

La Convention relative au statut des apatrides est comparable à la Convention relative au statut des réfugiés. Ces deux conventions prévoient l'octroi d'une protection internationale. Ni les réfugiés, ni les apatrides ne peuvent en effet compter sur la protection de leurs autorités nationales. Ces deux conventions prévoient également les mêmes motifs d'exclusion. Cependant, les situations des réfugiés et des apatrides sont différentes.

En effet, l'octroi d'une protection contre le refoulement n'est pas une nécessité urgente pour les apatrides mais c'est bien le cas pour les réfugiés. En raison d'un problème grave, les réfugiés ne peuvent ou ne souhaitent pas demander la protection des autorités nationales qui les poursuivent (l'article 33 de la Convention relative au statut des réfugiés interdisant l'expulsion et le refoulement de tout réfugié sur les frontières des territoires où sa vie ou sa liberté serait menacée en

op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging). In tegenstelling tot een vluchteling verkeert een staatloze niet noodzakelijk in gevaar en heeft hij niet noodzakelijk een acuut probleem.

Situaties van staatloosheid

Staatloosheid kan verschillende oorzaken hebben: statenopvolging, ontoereikende of gebrekkige nationaliteitswetgeving, huwelijkswetten met verlies van nationaliteit tot gevolg, gebrekkige administratie, intrekking van nationaliteit, afstand van nationaliteit, alsook gedwongen verhuizingen. Bij wijze van voorbeeld kan hier verwezen worden naar (1) personen afkomstig uit de voormalige Sovjet-Unie die staatloos werden als gevolg van een gewijzigde wetgeving die voorzag in het verlies van nationaliteit indien men lange tijd afwezig was uit het land, (2) personen afkomstig uit het voormalig Joegoslavië, (3) personen van Palestijnse origine die zich in de buurlanden bevinden en daar de nationaliteit niet kunnen verkrijgen, (4) Koerdische Syriërs wiens nationaliteit door het regime werd ontnomen, (5) personen van Nepalese origine (Lotshampa-etnie) in Buthan, (6) personen die behoren tot de Rohyngya-etnie in Myanmar of (7) de Bidoon afkomstig uit verschillende Golfstaten.

Staatloosheid niet altijd problematisch

Het is duidelijk dat staatloosheid personen in een bijzonder precaire situatie kan brengen. Maar heel wat situaties van staatloosheid kunnen worden opgevangen door andere vormen van bescherming.

Een staatloze met een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade kan aanspraak maken op de vluchtelingen- of subsidiaire beschermingsstatus. Zo zijn er heel wat situaties waarbij de reden voor niet-toekenning of intrekking van de nationaliteit tevens de basis vormen voor een gegronde vrees voor vervolging omwille van de etnische origine, godsdienst of politieke overtuiging. Dit kan het geval zijn bijvoorbeeld voor de Rohyngya uit Myanmar of de Lotshampa uit Buthan.

In menig geval blijkt een staatloze ondanks zijn hoedanigheid over een reëel verblijfsalternatief te beschikken. Zo blijkt hij de mogelijkheid te hebben om terug te keren naar zijn land van herkomst of gewoonlijk verblijf, er te verblijven en er te genieten van de meeste essentiële rechten. Een voorbeeld betreft de etnische Russen uit Letland, die na de onafhankelijkheidsverklaring van Letland in 1990, staatloos werden. In tegenstelling tot etnische Letten verkregen zij niet de Letse nationaliteit, maar wel het statuut van “non-resident”. Als “non-resident” hebben zij een onbeperkt verblijfsrecht in Letland

raison de sa race, de sa religion, de sa nationalité, de son appartenance à un certain groupe social ou de ses opinions politiques). Contrairement aux réfugiés, les apatrides ne sont pas nécessairement en danger et ils ne font pas nécessairement face à un problème grave.

Situations d’apatridie

L’apatridie peut avoir plusieurs causes: succession d’États, législation sur la nationalité inadéquate ou déficiente, législation sur le mariage entraînant la perte de la nationalité, mauvaise administration, retrait de la nationalité, renonciation à la nationalité, ainsi que les réinstallations forcées. A titre d’exemple, on peut citer ici (1) les ressortissants de l’ex-Union soviétique devenus apatrides à la suite d’une modification de la législation qui prévoit la perte de la nationalité en cas d’absence prolongée du pays, (2) les ressortissants de l’ex-Yougoslavie, (3) les ressortissants d’origine palestinienne qui se trouvent dans les pays voisins et ne peuvent pas en obtenir la nationalité, (4) les Kurdes syriens privés de leur nationalité par le régime, (5) les ressortissants d’origine népalaise (ethnie des Lhotshampas) au Bouthan, (6) les ressortissants de l’ethnie des Rohingyas au Myanmar ou (7) les Bidounes de plusieurs États du Golfe.

L’apatridie n’est pas toujours problématique

L’apatridie peut clairement conduire les personnes dans une situation particulièrement précaire. Or, il est possible de remédier à nombre de situations d’apatridie à l’aide d’autres formes de protection.

Un apatride dont la crainte de persécution est fondée ou qui risque réellement de subir des atteintes graves peut invoquer le statut de réfugié ou celui de la protection subsidiaire. Il existe ainsi une multitude de situations dans lesquelles le motif du non-octroi ou du retrait de la nationalité justifie du coup une crainte de persécution en raison de l’origine ethnique, de la religion ou des convictions politiques, ce qui peut être le cas, par exemple, des Rohingyas du Myanmar ou des Lotshampas du Bhoutan.

Il apparaît, dans de nombreux cas, qu’un apatride dispose d’une réelle alternative de séjour malgré son statut. Il a ainsi la possibilité de retourner dans son pays d’origine ou de séjour habituel, d’y séjourner et d’y jouir des droits les plus essentiels. On citera par exemple le cas des Russes ethniques de Lettonie qui sont devenus apatrides après la déclaration d’indépendance de la Lettonie en 1990. Contrairement aux Lettons ethniques, ils n’ont pas obtenu la nationalité lettone, mais le statut de “non-résident”. En tant que tels, ils ont un droit de séjour illimité en Lettonie et jouissent d’un grand nombre

en genieten zij over een groot aantal rechten gelijkaardig aan die van Letse staatsburgers. Het verlenen van een verblijfsrecht aan deze categorie van staatlozen door België is niet nodig.

Het verlenen van bescherming door het toekennen van een verblijfsrecht is voor een staatloze in tegenstelling tot voor een vluchteling niet altijd nodig. Ook het UNHCR geeft aan dat "het in sommige gevallen niet nodig kan zijn om een verblijfsvergunning uit te reiken, bijvoorbeeld wanneer een staatloze een verblijfsrecht geniet in een ander land naar waar hij kan terugkeren en waar hij zonder enige aantasting van zijn/haar mensenrechten kan leven" (UNHCR, *Mapping Statelessness in Belgium – État des lieux de l'apatridie en Belgique – Staatloosheid in België, Summary report*, 2012).

Huidige verblijfsprocedure

De inleiding van een procedure tot erkenning als staatloze noch de beslissing tot erkenning als staatloze heeft in België enig verblijfsrechtelijk gevolg. In overeenstemming met artikel 98, eerste lid, van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en verwijdering van vreemdelingen worden staatlozen beschouwd als gewone vreemdelingen waarop de algemene regels inzake het verblijf op het grondgebied voor vreemdelingen van toepassing zijn.

Om een recht op verblijf te verkrijgen moeten staatlozen een gewone aanvraag tot machtiging tot verblijf (op grond van een onmogelijkheid tot terugkeer naar hun land van herkomst of gewoonlijk verblijf) indienen bij de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) in toepassing van artikel 9*bis* van de Vreemdelingenwet. De laatste jaren werd de DVZ meer en meer geconfronteerd met aanvragen van staatlozen. Precieze cijfers van het aantal erkende staatlozen die via deze procedure een verblijfsrecht hebben aangevraagd of hebben verkregen zijn er door het gebrek aan specifieke statistieken niet.

UNHCR-aanbevelingen

In 2011 ondernam het UNHCR in samenwerking met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding een interdisciplinair onderzoeksproject dat de sociaal-demografische en juridische aspecten van staatloosheid in België onderzocht. UNHCR beoogde hiermee de situatie van staatlozen in België beter te begrijpen en zichtbaarder te maken. Het omvat niet alleen een onderzoek naar het aantal staatlozen in België en wat hun beschermingsnoden zijn maar ook een analyse van de bestaande regelgeving en procedures en een toetsing aan de rechten zoals omschreven

de droits similaires à ceux des citoyens lettons. Il n'est pas nécessaire que la Belgique accorde un droit de séjour à cette catégorie d'apatrides.

Contrairement à ce qui est valable pour un réfugié, il n'est pas toujours nécessaire d'octroyer une protection à un apatride en lui accordant un droit de séjour. L'UNHCR souligne également que "dans certains cas, il peut néanmoins ne pas s'avérer nécessaire d'accorder un permis de séjour, par exemple lorsqu'un apatride bénéficie du droit de séjour dans un autre pays dans lequel il peut rentrer et vivre dans le plein respect de ses droits fondamentaux" (UNHCR, *Mapping Statelessness in Belgium – État des lieux de l'apatridie en Belgique – Staatloosheid in België, Summary report*, 2012).

Procédure de séjour actuelle

L'introduction d'une procédure de reconnaissance du statut d'apatride ou la décision de reconnaissance du statut d'apatride n'a aucun effet en Belgique sur le plan du droit de séjour. Conformément à l'article 98, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, les apatrides sont considérés comme des étrangers ordinaires auxquels s'appliquent les règles générales relatives au séjour d'étrangers sur le territoire.

Pour obtenir un droit de séjour, les apatrides doivent introduire une simple demande d'autorisation de séjour (compte tenu d'une impossibilité de retour dans leur pays d'origine ou lieu de séjour habituel) auprès de l'Office des étrangers (OE) en application de l'article 9*bis* de la loi sur les étrangers. L'OE a été confronté à des demandes de plus en plus nombreuses d'apatrides au cours des dernières années. À défaut de statistiques spécifiques, nous ne disposons pas de chiffres précis quant au nombre d'apatrides reconnus ayant demandé ou obtenu un droit de séjour par le biais de cette procédure.

Recommandations du HCR

En 2011, le HCR a lancé, en collaboration avec le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme, un projet de recherche interdisciplinaire analysant les aspects sociodémographiques et juridiques de l'apatridie en Belgique. Ce faisant, le HCR comptait mieux comprendre la situation des apatrides en Belgique et lui donner davantage de visibilité. Il s'agit non seulement d'une analyse du nombre d'apatrides en Belgique et de leurs besoins de protection, mais aussi d'une analyse de la réglementation et des procédures existantes et d'une évaluation à l'aune des

in het Staatlozenverdrag. De resultaten werden op 6 februari 2013 in het Parlement voorgesteld via het rapport *Mapping Statelessness in Belgium – État des lieux de l'apatridie en Belgique – Apatridie en Belgique*.

Uit het rapport kan worden geconcludeerd dat het aantal staatlozen in België relatief beperkt is, alhoewel het ook moeilijk is om het totale aantal staatlozen uit de nationale statistieken te distilleren. Daarenboven omvat het een aantal beleidsaanbevelingen met betrekking tot de inschrijving van staatlozen, de vaststelling van staatloosheid en de nood om een gecentraliseerde en gespecialiseerde instantie te hebben, de status van erkende staatlozen en kandidaat-staatlozen, de preventie en beperking van staatloosheid en de verblijfsmogelijkheden voor staatlozen. Hoewel niet alle aspecten even diepgaand belicht werden, boden deze aanbevelingen van een onafhankelijke instantie zoals het UNHCR een waardevolle inspiratiebron bij het uitwerken van dit wetsvoorstel.

Zoals blijkt uit hetgeen voorafgaat, bestaat er in de huidige Belgische wetgeving geen specifieke reglementering met betrekking tot het verblijfsstatuut voor staatlozen. Hoewel het slechts een beperkt aantal precaire situaties betreft bestaat er een noodzaak voor een uitgewerkte regeling inzake verblijf gebaseerd op duidelijke criteria voor staatlozen.

Daarenboven heeft het Grondwettelijk Hof in haar arresten van 17 december 2009 (nr. 198/2009) en 11 januari 2012 (nr. 1/2012) aangegeven dat er een duidelijke discriminatie met betrekking tot het verblijfsrecht bestaat tussen erkende vluchtelingen en een bepaalde categorie van erkende staatlozen (die namelijk die staatloos werden onafhankelijk van hun wil en aantonen dat ze geen duurzame verblijfstitel kunnen verkrijgen in een ander land waarmee ze een band hebben). Het Hof sprak in 2012 van een "leemte" in de Vreemdelingenwet en drong uitdrukkelijk aan op een wetgevend initiatief: "Het komt de wetgever toe te bepalen onder welke voorwaarden bepaalde categorieën van staatlozen in België een verblijfstitel kunnen verkrijgen" (GwH, nr. 1/2012, B.11 en B.12.1). Het Hof nodigt de wetgever uit om precies de voorwaarden vast te leggen op basis waarvan dit verblijfsrecht kan worden toegekend. Dit wetsvoorstel beoogt een einde te maken aan de door het Grondwettelijk Hof vastgestelde discriminaties op vlak van verblijf die bestaan tussen, enerzijds, vluchtelingen in de zin van de Vluchtelingenconventie en, anderzijds, bepaalde staatlozen in de zin van het Staatlozenverdrag. De huidige werkwijze via de verblijfsaanvraag op grond

droits définis dans la Convention relative au statut des apatrides. Les résultats en ont été transmis au parlement le 6 février 2013 dans le rapport *Mapping Statelessness in Belgium – État des lieux de l'apatridie en Belgique – Apatridie en Belgique*.

On peut déduire de ce rapport que le nombre d'apatrides présents en Belgique est relativement limité bien que les statistiques nationales permettent difficilement d'en établir le total. Ce rapport formule par ailleurs des recommandations sur l'inscription des apatrides, l'établissement de l'apatridie, la nécessité de disposer d'une instance centralisée et spécialisée dans ce domaine, le statut des apatrides reconnus et des candidats apatrides, la prévention et la limitation de l'apatridie, et les possibilités de séjour pour les apatrides. Bien que certains points y soient analysés moins en profondeur que d'autres, ces recommandations émanant d'une institution indépendante comme l'UNHCR ont été une source d'inspiration précieuse pour l'élaboration de la présente proposition de loi.

Il se déduit de ce qui précède qu'il n'existe aujourd'hui, en droit belge, aucune réglementation spécifique au statut du séjour des apatrides. Or, bien qu'il ne s'agisse que d'un nombre limité de situations précaires, il convient que la Belgique se dote d'une réglementation détaillée sur le séjour des apatrides qui se fonde sur des critères clairs.

Par ailleurs, dans ses arrêts des 17 décembre 2009 (n° 198/2009) et 11 janvier 2012 (n° 1/2012), la Cour constitutionnelle indique qu'il existe une discrimination claire, sur le plan du droit de séjour, entre les réfugiés reconnus et une certaine catégorie d'apatrides reconnus (apatrides ayant involontairement perdu leur nationalité et démontrant qu'ils ne peuvent obtenir un titre de séjour légal et durable dans un autre État avec lequel ils auraient des liens). En 2012, la Cour constitutionnelle a évoqué une "lacune" dans la loi sur les étrangers, et souligné la nécessité d'une initiative législative à cet égard: "Il appartient au législateur de fixer les conditions selon lesquelles les catégories déterminées d'apatrides peuvent obtenir un titre de séjour en Belgique." (Cour constitutionnelle, n° 1/2012, B.11 et B.12.1). La Cour invite le législateur à déterminer précisément dans quelles conditions ce droit de séjour peut être accordé. Nous entendons mettre un terme aux discriminations en matière de droit de séjour constatées par la Cour constitutionnelle entre, d'une part, les réfugiés au sens de la Convention relative au statut des réfugiés et, d'autre part, certains apatrides au sens de la Convention relative au statut des apatrides. La procédure actuelle,

van artikel 9*bis* (regularisatie) is en blijft een discretionaire bevoegdheid van de minister en biedt dus geen zekerheid op verblijfsrecht.

Het wetsvoorstel voorziet in de toekenning van een verblijfsrecht aan personen die de hoedanigheid van staatloze hebben verkregen. Het toekennen van een recht op verblijf in de hoedanigheid van staatloze zal als gevolg hebben dat betrokkene ten volle aanspraak zal kunnen maken op nog andere rechten en voordelen van het beschermingsstatuut als bepaald in het Staatlozenverdrag. Voor de uitoefening van bepaalde rechten geldt immers een verblijfsvoorwaarde. Zo komen het recht op vereniging (art. 15), het recht op het verrichten van loonarbeid (art. 17), het recht op het uitoefenen van een zelfstandig beroep (art. 18), het recht op het uitoefenen van een vrij beroep (art. 19), het recht op huisvesting (art. 21), het recht op maatschappelijke bijstand (art. 23), bepaalde arbeidsrechten en sociale zekerheidsrechten (art. 24), de vrijheid van beweging (art. 26), reisdocumenten (art. 28) en de bescherming tegen uitzetting (art. 31) volgens het Verdrag toe aan de legaal verblijvende staatloze. Ook de Belgische regelgeving vereist een legaal verblijf op het grondgebied voor de uitoefening van deze rechten; onder meer voor het recht op maatschappelijke integratie, het recht op sociale bijstand (met uitzondering van dringende medische hulp), het recht op loonarbeid, het recht om als zelfstandige te werken, het recht om een vrij beroep uit te oefenen en het verkrijgen van reisdocumenten (UNHCR, *The 1954 Convention relating to the status of stateless persons: implementation within the European member states and recommandations for harmonisation*, oktober 2003, 9-10; *Staatlozen: nergens en nooit onderdaan, overal en altijd vreemdeling*, Stad Gent, 2007, 65-89).

fondée sur une demande de séjour conformément à l'article 9*bis* (régularisation) est – et demeurera – une compétence discrétionnaire du ministre qui ne garantit donc pas l'obtention du droit de séjour.

La proposition de loi prévoit d'octroyer un droit de séjour aux personnes ayant obtenu la qualité d'apatride. L'octroi d'un droit de séjour en qualité d'apatride aura pour conséquence que l'intéressé pourra encore pleinement prétendre à d'autres droits et avantages du statut de protection, comme le prévoit la Convention relative au statut des apatrides. L'exercice de certains droits est en effet subordonné à une condition de séjour. C'est ainsi que la Convention confère à l'apatride en séjour légal le droit d'association (art. 15), le droit d'exercer des professions salariées (art. 17), le droit d'exercer des professions non salariées (art. 18) le droit d'exercer des professions libérales (art. 19), le droit au logement (art. 21), le droit à l'assistance publique (art. 23), certains droits en matière de travail et de sécurité sociale (art. 24), le droit à la liberté de circulation (art. 26), le droit d'obtenir des titres de voyage (art. 28), le droit à la protection contre l'expulsion (art. 31). La réglementation belge exige également un séjour légal sur le territoire pour l'exercice de ces droits, notamment pour le droit à l'intégration sociale, le droit à l'aide sociale (à l'exception de l'aide médicale urgente), le droit d'exercer une activité professionnelle salariée, le droit d'exercer une activité indépendante, le droit d'exercer une profession libérale et l'obtention de titres de voyage (HCR des Nations unies, *The 1954 Convention relating to the status of stateless persons: implementation within the European member states and recommandations for harmonisatio,* octobre 2003, 9-10; *Staatlozen:nergens en nooit onderdaan, overal en altijd vreemdeling,* Ville de Gand, 2007, 65-89).

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

Dit artikel strekt ertoe een gelijkschakeling in te voeren voor de mogelijkheid van gezinshereniging van de erkende staatloze met zijn familieleden zoals dit ook bestaat voor erkende vluchtelingen en de vreemdeling die de subsidiaire bescherming geniet.

De wet op de gezinshereniging voorziet immers in uitzonderingsmaatregelen voor erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden. Indien zij hun aanvraag tot gezinshereniging indienen binnen het jaar na hun erkenning als vluchteling of subsidiair beschermde dienen zij niet aan de voorwaarden te voldoen van het bewijs te leveren van behoorlijke huisvesting, het beschikken over

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

Cet article vise à aligner les possibilités de regroupement familial dont dispose l'apatride reconnu sur celles qui existent pour les réfugiés reconnus et les étrangers bénéficiant de la protection subsidiaire.

La loi sur le regroupement familial prévoit en effet des mesures exceptionnelles pour les réfugiés reconnus et les protégés subsidiaires. S'ils introduisent leur demande de regroupement familial dans l'année suivant leur reconnaissance comme réfugiés ou comme protégés subsidiaires, ils ne doivent pas satisfaire à la condition d'apporter la preuve qu'ils disposent d'un

een ziektekostenverzekering en het beschikken over toereikende, stabiele en regelmatige bestaansmiddelen.

De erkende staatloze wordt op die manier gelijkgeschakeld in de behandeling van zijn aanvraag tot gezinshereniging met de erkende vluchteling.

Artikel 3

Dit artikel strekt ertoe een nieuw hoofdstuk IX in Titel II van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen in te voegen. Dit hoofdstuk bevat de procedure tot het verkrijgen van verblijfsrecht voor erkende staatlozen.

Artikel 4

De aanvraag tot verblijf dient te worden ingediend bij de burgemeester van de gemeente waar de erkende staatloze zijn hoofdverblijfplaats heeft. De burgemeester maakt vervolgens deze aanvraag over aan de minister of diens gemachtigde.

Aan de erkende staatloze wordt op dat moment een verblijfsdocument afgeleverd als bedoeld in artikel 73 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, in casu een attest van immatriculatie dat zes maanden geldig is. Er wordt voorzien in een behandelingstermijn van zes maanden waarbinnen de DVZ de verblijfstitel van beperkte duur moet afleveren.

Op straffe van onontvankelijkheid moet de vreemdeling een kopie voorleggen van de beslissing van de rechtbank tot erkenning als staatloze en het adres van zijn verblijfplaats in België. Andere stukken die in verband staan tot zijn redenen voor erkenning als staatloze werden immers reeds door de rechtbank onderzocht en dienen dus niet meer te worden voorgelegd. Tijdens de procedure voor de rechtbank (i.c. de familierechtbank) is geen verblijfsrecht bepaald. De toekenning van het verblijf volgt na de erkenning als staatloze.

Het verlenen van bescherming door het toekennen van een status met een verblijfsrechtelijk gevolg is voor een staatloze niet altijd een noodzaak. In menig geval heeft een staatloze geen reëel alternatief en is de toekenning van een status die verblijfsrecht verleent gerechtvaardigd. In andere gevallen heeft de staatloze nog wel degelijk een alternatief en is de toekenning van een status met verblijfsrecht overbodig. Ondanks zijn

logement suffisant, d'une assurance maladie et de moyens de subsistance stables, suffisants et réguliers.

L'apatride reconnu est ainsi traité sur un pied d'égalité avec le réfugié reconnu en ce qui concerne le traitement de sa demande de regroupement familial.

Article 3

Cet article vise à insérer un nouveau chapitre IX dans le Titre II de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Ce chapitre règle la procédure d'obtention du droit de séjour pour les apatrides reconnus.

Article 4

L'autorisation de séjour doit être demandée auprès du bourgmestre de la commune où l'apatride reconnu a sa résidence principale. Celui-ci la transmet ensuite au ministre ou à son délégué.

L'apatride reconnu se voit alors délivrer un document de séjour au sens de l'article 73 de l'arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Il s'agit d'une attestation d'immatriculation valable pour une durée de six mois. L'article 4 prévoit un délai de traitement de six mois. C'est au cours de ce délai que l'Office des étrangers doit délivrer le titre de séjour de durée limitée.

Sous peine d'irrecevabilité, l'étranger doit produire une copie de la décision de reconnaissance de sa qualité d'apatride prise par le tribunal, ainsi que l'adresse de sa résidence en Belgique. Les autres pièces ayant trait aux motifs qui sous-tendent la reconnaissance de la qualité d'apatride ne doivent plus être produites car elles ont déjà été examinées par le tribunal. Aucun droit de séjour n'est établi au cours de la procédure devant le tribunal (en l'espèce devant le tribunal de la famille). Le droit de séjour est accordé après la reconnaissance de la qualité d'apatride.

L'attribution d'une protection par l'octroi d'un statut assorti d'un droit de séjour n'est pas toujours une nécessité pour un apatride. Dans de nombreux cas, un apatride n'a pas d'alternative réelle et l'octroi d'un statut conférant le droit de séjour est justifié. Dans d'autres cas, l'apatride a encore une alternative et l'octroi d'un statut assorti d'un droit de séjour est superflu. En dépit de sa qualité, il a la possibilité de retourner dans son

hoedanigheid heeft hij de mogelijkheid om terug te keren naar zijn land van herkomst of gewoonlijk verblijf, er te verblijven en er te genieten van de meeste essentiële rechten. Naast de al geciteerde etnische Russen uit Letland is de groep van etnisch Albanese Kosovaren die – vóór de onafhankelijkheid van Kosovo – door een aantal rechtbanken werd erkend als "*de facto*" staatloos ongetwijfeld het typevoorbeeld van staatlozen met een duurzaam verblijfsalternatief. Volgens de rechters bezaten personen afkomstig uit Kosovo juridisch gezien misschien wel de Servische nationaliteit, maar feitelijk gezien niet. De Servische autoriteiten onthielden zich immers dikwijls van bijstand en bescherming ten voordele van deze groep Servische onderdanen. Hoewel deze redenering niet door alle rechters werd bijgetreden dient hoe dan ook te worden opgeworpen dat Albanezen uit Kosovo – feitelijk staatloos of niet – in de praktijk in principe in de mogelijkheid waren om terug te keren en effectief te verblijven in Kosovo. Het toekennen van een bijkomend verblijfsrecht aan deze categorie van *de facto* staatlozen met een reëel verblijfsalternatief is overbodig. De afwezigheid van een reëel verblijfsalternatief moet een voorwaarde zijn voor de toekenning van een verblijf in de hoedanigheid van staatloze. Ook het UNHCR is van mening dat "het in sommige gevallen niet nodig kan zijn om een verblijfsvergunning uit te reiken, bijvoorbeeld wanneer een staatloze een verblijfsrecht geniet in een ander land naar waar hij kan terugkeren en waar hij zonder enige aantasting van zijn/haar mensenrechten kan leven" (zie UNHCR, *Mapping Statelessness in Belgium – État des lieux de l'apatridie en Belgique – Staatloosheid in België, Summary report*, 2012).

Het verblijfsrecht op grond van dit artikel moet ook niet worden toegekend indien de erkende staatloze reeds een verblijfstitel van onbepaalde duur in ons land heeft. Het moet dus wel degelijk gaan om een verblijfstitel die duurzamer is dan de toegekende verblijfstitel van beperkte duur die gedurende de eerste twee jaar aan de erkende staatloze in uitvoering van dit artikel zal worden toegekend. Indien de erkende staatloze over een andere verblijfstitel van beperkte duur beschikt, kan hem echter wel een verblijf op grond van deze bepaling worden toegekend. De voorwaarden verbonden aan de verblijfstitel als gerechtigde van de status van staatloze kunnen immers gunstiger zijn voor de betrokkene.

De verblijfstitel van beperkte duur is geldig voor een periode van twee jaar. Daarna wordt aan de erkende staatloze een verblijftitel van onbeperkte duur toegekend. Het is immers aan te raden dat de toestand van staatloosheid zo snel mogelijk wordt verholpen. Het Wetboek van de Belgische nationaliteit voorziet krachtens artikel 19 in de mogelijkheid tot naturalisatie van de in België verblijvende erkende staatloze die de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en die ten minste twee

pays d'origine ou de résidence habituelle, d'y résider et d'y jouir de la plupart des droits essentiels. Outre les Russes ethniques de Lettonie déjà mentionnés, le groupe des Albanais ethniques du Kosovo qui, avant l'indépendance du Kosovo, étaient reconnus par un certain nombre de tribunaux comme apatrides *de facto*, est sans aucun doute l'exemple typique d'apatrides ayant une alternative de séjour durable. Selon les juges, les personnes originaires du Kosovo possédaient certes la nationalité serbe d'un point de vue juridique, mais pas dans les faits. Les autorités serbes s'abstenaient en effet souvent d'apporter assistance et protection à ce groupe de ressortissants serbes. Bien que ce raisonnement n'ait pas été soutenu par tous les juges, il convient de relever en tout état de cause que, dans la pratique, les Albanais du Kosovo – apatrides de fait ou non – étaient en principe en mesure de retourner au Kosovo et d'y résider effectivement. L'octroi d'un droit de séjour supplémentaire à cette catégorie d'apatrides de fait disposant d'une réelle alternative en matière de séjour est superflu. L'absence d'une réelle alternative en matière de séjour doit être une condition d'octroi d'un permis de séjour en qualité d'apatride. Le UNHCR considère également que "dans certains cas, il peut néanmoins ne pas s'avérer nécessaire d'accorder un permis de séjour, par exemple lorsqu'un apatride bénéficie du droit de séjour dans un autre pays dans lequel il peut rentrer et vivre dans le plein respect de ses droits fondamentaux" (voir UNHCR, *Mapping Statelessness in Belgium – État des lieux de l'apatridie en Belgique*, *Staatloosheid in België*, Rapport de synthèse, 2012).

Le droit de séjour fondé sur cet article ne doit pas non plus être accordé si l'apatride reconnu dispose déjà d'un titre de séjour à durée illimitée dans notre pays. Il doit donc s'agir d'un titre de séjour qui est plus durable que le titre de séjour à durée limitée qui sera accordé à l'apatride reconnu pour les deux premières années en vertu de cet article. Toutefois, si l'apatride reconnu est titulaire d'un autre titre de séjour à durée limitée, il peut lui être délivré un titre de séjour en vertu de cette disposition. Les conditions dont est assorti le titre de séjour en tant que bénéficiaire du statut d'apatride peuvent en effet être plus favorables pour l'intéressé.

Le titre de séjour à durée limitée est valable pendant deux ans. Un titre de séjour à durée illimitée est ensuite accordé à l'apatride reconnu. Il se recommande, en effet, de remédier au plus vite à la situation d'apatridie. L'article 19 du Code de la nationalité belge prévoit la possibilité de naturaliser tout apatride reconnu qui a atteint l'âge de dix-huit ans et qui séjourne légalement en Belgique depuis deux ans au moins. Le Code de la nationalité belge (CNB) exige toutefois que l'intéressé

jaar wettelijk verblijf heeft in België. Het Wetboek van de Belgische nationaliteit (WBN) vereist echter dat op het moment van de aanvraag, de belanghebbende toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van onbeperkte duur in het Rijk (artikel 7, § 2, WBN). Om tegemoet te komen aan deze vereiste wordt binnen het kader van de procedure voor het verblijfrecht van erkende staatlozen, hier geopteerd voor de initiële toekenning van een verblijf voor beperkte duur voor twee jaar dat nadien leidt tot een onbeperkte verblijfstitel.

De vreemdeling wordt uitgesloten van een verblijf als gerechtigde van de status als staatloze wanneer hij een gevaar vormt voor de samenleving, omdat hij definitief veroordeeld is voor een bijzonder ernstig misdrijf, of als er redelijke gronden bestaan om hem te beschouwen als een gevaar voor de nationale veiligheid.

Het verblijf van beperkte of onbeperkte duur wordt ingetrokken indien hij Belg is geworden. Het verblijf kan eveneens worden ingetrokken of opgeheven wanneer hij de status van staatloze heeft verkregen ten gevolge van een bedrieglijke handelswijze, door valse informatie, het plegen van valsheid in geschrifte en/of het gebruik van valse of vervalste stukken bij het verkrijgen van de status van staatloze.

Nahima LANJRI (CD&V)

ait été admis ou autorisé au séjour illimité dans le Royaume au moment de l'introduction de sa demande (article 7*bis*, § 2, du Code de la nationalité belge). Afin de satisfaire à cette condition, il a été décidé, en l'espèce, d'accorder initialement un séjour à durée limitée de deux ans, dans le cadre de la procédure relative au droit de séjour des apatrides reconnus, ce séjour pouvant ensuite déboucher sur l'octroi d'un titre de séjour à durée illimitée.

L'étranger est exclu du séjour en tant que bénéficiaire du statut d'apatride lorsque, ayant été condamné définitivement pour une infraction particulièrement grave, il constitue un danger pour la société ou lorsqu'il existe des motifs raisonnables de le considérer comme un danger pour la sécurité nationale.

Le séjour à durée limitée ou illimitée peut lui être retiré s'il est devenu Belge. Le séjour peut également être retiré ou prendre fin si l'intéressé a obtenu le statut d'apatride par une conduite frauduleuse, par de fausses informations, par faux en écriture et/ou utilisation de documents faux ou falsifiés.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 10, § 2, vijfde lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gewijzigd bij de wet van 1 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “als vluchteling erkende vreemdeling en van een vreemdeling die de subsidiaire bescherming geniet” worden vervangen door de woorden “als vluchteling erkende vreemdeling, van een vreemdeling die de subsidiaire bescherming geniet, en van een door de Belgische rechtbanken erkende Staatloze”;

2° de woorden “of de toekenning van de subsidiaire bescherming van de vreemdeling die vervoegd wordt” worden vervangen door de woorden “, de toekenning van de subsidiaire bescherming van de vreemdeling die vervoegd wordt of de erkenning als staatloze door de Belgische rechtbank”.

Art. 3

In Titel II van dezelfde wet wordt een nieuw hoofdstuk IX toegevoegd, luidende:

“Hoofdstuk IX. Gerechtigden van de status van staatloze”.

Art. 4

In hoofdstuk IX van Titel II, ingevoegd bij artikel 3, wordt een artikel 61/32 ingevoegd, luidende:

“Art. 61/32. § 1. De vreemdeling die door de Belgische rechtbanken definitief erkend is als staatloze, wordt onmiddellijk toegelaten tot een verblijf van beperkte duur in het Rijk. De machtiging tot verblijf wordt aangevraagd bij de burgemeester van de plaats waar hij verblijft. Deze maakt ze over aan de minister of diens gemachtigde. Aan de vreemdeling wordt een verblijfsdocument afgeleverd met een geldigheidsduur van zes maanden. De Koning bepaalt het model van dit document.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l’article 74 de la Constitution.

Art. 2

Dans l’article 10, § 2, alinéa 5, de la loi du 15 décembre 1980 sur l’accès au territoire, le séjour, l’établissement et l’éloignement des étrangers, modifié par la loi du 1er juin 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “d’un étranger reconnu réfugié et d’un étranger bénéficiant de la protection subsidiaire” sont remplacés par les mots “d’un étranger reconnu réfugié, d’un étranger bénéficiant de la protection subsidiaire et d’un apatride reconnu par les tribunaux belges”;

2° les mots “ou octroyant la protection subsidiaire à l’étranger rejoint” sont remplacés par les mots “ou octroyant la protection subsidiaire à l’étranger rejoint ou la décision du tribunal belge reconnaissant la qualité d’apatride”.

Art. 3

Dans le Titre II de la même loi, il est inséré un chapitre IX rédigé comme suit:

“Chapitre IX. Bénéficiaires du statut d’apatride”.

Art. 4

Dans le chapitre IX du Titre II, inséré par l’article 3, il est inséré un article 61/32 rédigé comme suit:

“Art. 61/32. § 1er. L’étranger dont la qualité d’apatride a été définitivement reconnue par les tribunaux belges est aussitôt admis au séjour pour une durée limitée dans le Royaume. L’autorisation de séjour est demandée auprès du bourgmestre de la localité où il séjourne, qui la transmettra au ministre ou à son délégué. L’étranger se voit délivrer un document de séjour ayant une durée de validité de six mois. Le Roi détermine le modèle de ce document.

De verblijfstitel die de toelating tot een verblijf van beperkte duur vaststelt, wordt afgeleverd binnen de periode van zes maanden na indiening van de aanvraag van het verblijf, en is geldig gedurende twee jaar. Na afloop van een periode van twee jaar, te rekenen vanaf de indiening van de aanvraag van het verblijf, wordt de gerechtigde van de status van staatloze tot een verblijf van onbeperkte duur toegelaten.

§ 2. Op straffe van onontvankelijkheid legt de vreemdeling volgende documenten voor:

1° een kopie van de beslissing van de rechtbank tot erkenning als staatloze;

2° het adres van effectieve verblijfplaats van de vreemdeling in België.

§ 3. Het verblijf onder toepassing van dit artikel wordt niet toegekend indien de vreemdeling reeds toegelaten is tot verblijf voor onbepaalde duur in het Rijk op basis van een andere bepaling in deze wet. Het verblijf kan eveneens worden geweigerd indien de erkende staatloze een wettige en onbeperkte verblijfstitel heeft in een andere staat waarmee hij duurzame banden heeft.

§ 4. De vreemdeling wordt uitgesloten van een verblijf als gerechtigde van de status van staatloze wanneer hij een gevaar vormt voor de samenleving, omdat hij definitief veroordeeld is voor een bijzonder ernstig misdrijf, of als er redelijke gronden bestaan om hem te beschouwen als een gevaar voor de nationale veiligheid.

§ 5. Het verblijf van beperkte of onbeperkte duur wordt ingetrokken indien hij Belg is geworden. Het verblijf kan eveneens worden ingetrokken of opgeheven wanneer hij de status van staatloze heeft verkregen ten gevolge van een bedrieglijke handelswijze, door valse informatie, het plegen van valsheid in geschrifte en/of het gebruik van valse of vervalste stukken bij het verkrijgen van de status van staatloze."

6 november 2018

Nahima LANJRI (CD&V)

Le titre de séjour qui constate l'admission au séjour pour une durée limitée est délivré dans les six mois à compter de l'introduction de la demande de séjour et il est valable pour une durée de deux ans. À l'expiration d'une période de deux ans à compter de la date de l'introduction de la demande de séjour, le bénéficiaire du statut d'apatride est admis au séjour pour une durée illimitée.

§ 2. Sous peine d'irrecevabilité, l'étranger produit les documents suivants:

1° une copie de la décision de reconnaissance de la qualité d'apatride prise par le tribunal;

2° l'adresse de la résidence effective de l'étranger en Belgique.

§ 3. Le séjour n'est pas accordé sur la base du présent article si l'étranger a déjà été admis au séjour pour une durée illimitée dans le Royaume sur la base d'une autre disposition de la présente loi. Le séjour peut également être refusé si l'apatride reconnu est titulaire d'un titre de séjour légal et illimité dans un autre État dans lequel il a des attaches durables.

§ 4. L'étranger est exclu du séjour en tant que bénéficiaire du statut d'apatride lorsque, ayant été condamné définitivement pour une infraction particulièrement grave, il constitue un danger pour la société ou lorsqu'il existe des motifs raisonnables de le considérer comme un danger pour la sécurité nationale.

§ 5. Le séjour de durée limitée ou illimitée est retiré s'il est devenu belge. Le séjour peut également être retiré ou prendre fin s'il a obtenu le statut d'apatride à la suite d'une conduite frauduleuse, par de fausses informations, par faux en écriture et/ou utilisation de documents faux ou falsifiés lors de l'obtention du statut d'apatride."

6 novembre 2018

Centrale drukkerij – Imprimerie centrale